

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2024
(skrajne daty)
Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Literatura pośród sztuk
Kod przedmiotu*	IC4/28/B
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok III semestr 5
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy - grupa przedmiotów do wyboru
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Wojciech Maryjka, dr Anna Dworak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
5		15							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie literatury na poziomie szkoły średniej (poziom podstawowy)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Kształcenie umiejętności analizy, interpretacji i wartościowania tekstów literackich w kontekście innych sztuk.
C2	Rozbudzenie potrzeby samodzielnego określania sensów dzieł sztuki.
C3	Rozwinięcie umiejętności prowadzenia dyskusji o dziełach sztuki

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka rozumie znaczenie filologii polskiej w odniesieniu do innych nauk humanistycznych.	K_Wo1
EK_02	Student/ka rozpoznaje powiązania studiowanych dyscyplin kierunkowych z innymi dyscyplinami w obszarze nauk humanistycznych.	K_Wo9
EK_03	Student/ka orientuje się we współczesnym życiu kulturalnym odnosząc się do wszelkich wytworów kultury narodowej i światowej.	K_W11
EK_04	Student/ka potrafi krytycznie odbierać różnorodne wytwory kultury w celu określenia ich znaczeń oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym.	K_Uo6
EK_05	Student/ka świadomie korzysta z wytworów kultury narodowej i światowej.	K_Ko2

3.3 Treści programowe

Wariant I (dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg)

1. Klasyfikacja sztuk pięknych.
2. Średniowieczna sztuka religijna (poezja, malarstwo, muzyka), podstawowe jakości estetyczne sztuki średniowiecza. Sztuka romańska. Gotyk. Muzyka średniowieczna. Obrazy: średniowieczne ikony; główne wątki tematyczne malarstwa średniowiecznego. Teksty: <i>Bogurodzica</i> , <i>Krystus z martwych wstał je</i> , <i>Lament świętokrzyski</i> .
3. Ołtarz w kościele Mariacki Wita Stwosza – arcydzieło sztuki rzeźbiarskiej
4. Literatura i architektura; literackie opisy architektury gotyckiej.
5. Renesans – wartości estetyczne i wybitne dzieła sztuki epoki. Obrazy: Leonardo da Vinci, Tycjan, Botticelli.
6. Wybitne indywidualności sztuki europejskiej: Hans Memling i Hieronim Bosch i ich twórczość
7. Barok – podstawowe tematy i motywy (barokowa fascynacja śmiercią i przemijaniem), alegoria

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

w literaturze i malarstwie. Muzyka w dobie baroku. Obrazy: Anonim, <i>Taniec śmierci</i> (kościół oo. bernardynów w Krakowie), barokowe obrazy o tematyce wanitatywnej, barokowe alegorie. Teksty: W. Potocki, <i>Świat turma</i> , D. Naborowski, <i>Impressa</i> .
8. Sztuka w okresie romantyzmu. Obrazy: Caspar David Friedrich, Turner, John Constable, Eugène Delacroix, Aleksander Orłowski, Piotr Michałowski. Fryderyk Chopin: twórczość i legenda kompozytora.
9. Romantyczna synteza sztuk w wybranych tekstach literackich: A. Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> , <i>Dziady</i> , <i>Nad wodą wielką i czystą</i> , <i>Burza</i> , <i>Farys</i> , S. Słowacki, <i>Anhelli</i> , <i>Król-Duch</i> , <i>Genesis z Ducha</i> , <i>Do pastereczki siedzącej na druidów kamieniach w Pornic nad oceanem</i> , <i>Patrz nad grotą</i> , <i>Hymn (Smutno mi Boże)</i> , T. Lenartowicz, <i>Kalina</i> , K. Norwid, <i>Jest ci to on</i> , <i>Noc</i> , <i>Promethidion</i> , T. Lenartowicz, <i>Kalina</i> .
10. O sztuce w epoce pozytywizmu na przykładzie twórczości M. Konopnickiej i A. Asnyka: M. Konopnicka, <i>Z teki Grottgera</i> , <i>Giotto</i> , <i>Rafael</i> , <i>Botticelli</i> , <i>W Sykstyнії</i> . A. Asnyk, <i>Limba</i> , <i>Ulewa</i> , <i>W Tatrach</i> , <i>Fresk pompejański</i> , <i>Szkic do współczesnego obrazu</i> .
11. Wyobrażenia młodopolskiego artysty na przykładzie wybranych tekstów: S. Wyspiański, <i>Wesele</i> ; K. Przerwa-Tetmajer, <i>Melodia mgieł mocnych (Nad Czarnym Stawem Gąsienicowym)</i> ; J. Kasprówicz, <i>Krzak dzikiej róży</i> .
12. Sztuka w twórczości Zbigniewa Herberta: <i>Barbarzyńca w ogrodzie</i> ; <i>Trzy studia na temat realizmu</i> ; <i>Pan Cogito a pop</i> ; <i>Nic ładnego</i> ; <i>Studium przedmiotu</i> .

Wariant II (dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek)

1. Dzieło sztuki i jego wartość estetyczna – rozważania teoretyczne. - pojęcie treści i formy - struktura dzieła literackiego, malarskiego, muzycznego, teatralnego, architektury, sztuki filmowej - klasyfikacja sztuk: rodzaje, gatunki, typologia - postawa estetyczna, przedmiot estetyczny, przeżycie estetyczne - kategorie wartości estetycznych
2. Związki literatury, malarstwa i muzyki - przenikanie wzajemne sztuk. Swobodna dyskusja. Analiza artykułów: Prezentacja wybranych obrazów. Wysłuchanie kilku fragmentów utworów muzycznych.
3. Od antyku do współczesności – przegląd najważniejszych kierunków artystycznych, wybitnych przedstawicieli malarstwa, rzeźby, architektury, muzyki. Wpływ sztuki na rozwój prądów literackich. Przypomnienie i uzupełnienie wiadomości ze szkoły średniej.
4. Biblia i mitologia jako antyczne źródła inspiracji sztuki europejskiej – analiza wybranych dzieł malarskich, rzeźbiarskich i muzycznych różnych epok. Muzyka /wysłuchanie kilku fragmentów 3-4 utworów spośród podanych/: L. van Beethoven - <i>oratorium Chrystus na Górze Oliwnej</i> ; Claudio Monteverdi - <i>Orfeusz</i> , Aleksander Skriabin – <i>Prometeusz</i> ; Krzysztof Penderecki – <i>Siedem bram Jerozolimy</i> , <i>Raj utracony</i> ; Joseph Haydn – <i>Stworzenie świata</i> ; Ryszard Strauss - <i>Elektra</i> , <i>Ariadna na Naksos</i> , <i>Dafne</i> ; Jakub Offenbach – <i>Orfeusz w piekle</i> , <i>Piękna Helena</i> ; Aram Chaczaturian – <i>Spartakus</i> Malarstwo i rzeźba /prezentacja multimedialna reprodukcji/: Leonardo da Vinci – <i>Ostatnia wieczerza</i> ; Annibale Carracci – <i>Triumf Bachusa i Ariadny</i> ; Rembrandt van Rijn – <i>Zaparcie się św.</i>

<p><i>Piotra, Izaak i Rebeka, Betsabe, Powrót syna marnotrawnego, Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem, Chrystus nauczający</i>; Peter Paul Rubens – <i>Wenus przed lustrem, Bitwa Amazonek, Nawrócenie św. Pawła</i>; Sandro Botticelli – <i>Trzy Gracje, Narodziny Wenus</i>; Hieronim Bosch – <i>Sąd ostateczny</i>; Rafael Santi – <i>Uwolnienie św. Piotra z więzienia</i>; Michał Anioł – <i>Rozdzielenie światła i ciemności, Stworzenie Adama</i>, El Greco – <i>Modlitwa na Górze Oliwnej, Zesłanie Ducha Świętego</i>; Albrecht Durer – <i>Narodziny Chrystusa</i>; Peter Breughel – <i>Upadek Ikara</i>; Lucas Cranach Starszy – <i>Adam i Ewa</i>, Caravaggio – <i>Męczeństwo św. Piotra, Nawrócenie św. Pawła</i>; Nicolas Poussin – <i>Młodość Jowisza; Wenus z Milo, Nike z Samotraki</i>; Wit Stwosch – ołtarz w kościele Mariackim; Michał Anioł – <i>Dawid</i>; Antonio Canova – <i>Perseusz, Amor i Psyche</i>.</p>
<p>5. Literatura i architektura: - literackie opisy architektury gotyckiej – analiza wierszy Juliana Przybosa: <i>Notre Dame, Widzenie katedry w Chartres, Światło w katedrze, Katedra w Lozannie, Przed Notre Dame po latach, Notre Dame III, Widok z wieży Notre-Dame</i> [w:] idem, <i>Utwory poetyckie. Zbiór</i>, Warszawa 1975. - prezentacja wybranych katedr na fotografiach w albumach - prezentacja francuskich katedr na obrazach impresjonistów (wybrane przykłady)</p>
<p>6. Barokowa polifonia. Fugi muzyczne i literackie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysłuchanie utworu muzycznego – J. S. Bach, <i>Toccaty i fuga d-mol</i> - analiza utworów literackich – S. Barańczak, <i>Kontrapunkt</i>, K. I. Gałczyński, <i>Mała fuga</i>, S. Grochowiak, <i>Fuga</i>, K. Wierzyński, <i>Fuga</i>, R. Wojacek, <i>Fuga</i>
<p>7. Romantyczna synteza sztuk.</p> <p>A) literatura i malarstwo</p> <ul style="list-style-type: none"> - pejzaż romantyczny J. Słowacki, <i>Król-Duch</i> (fragm.) - a malarstwo W. Turnera, W. Blake'a <p>J. Słowacki, <i>Genezis z Ducha</i> (początek), <i>Do pastereczki siedzącej na druidów kamieniach w Pornic nad oceanem, Patrz nad grotą</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - a malarstwo C. D. Friedricha <i>Krajobrazy w Marii A. Malczewskiego</i> i w <i>Panu Tadeuszu A. Mickiewicza</i> - a realizm J. Constable'a <p>B) literatura i muzyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - instrumentacja głoskowa – A. Mickiewicz, <i>Burza, Pan Tadeusz</i> (koncert Wojskiego i koncert Jankiela) - o muzyce wierszem – C. Norwid, <i>Fortepian Szopena, Słuchacz</i>; T. Lenartowicz, <i>Przygrywka Szopena</i> - muzyczno-wokalne interpretacje wierszy * A. Mickiewicz, <i>Precz z moich oczu</i> – w wykonaniu Elżbiety Starosteckiej
<p>8. Literatura pośród sztuk w epoce pozytywizmu.</p> <p>a) Elementy sztuki w poezji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - M. Konopnicka, <i>Giotto, Rafael, Botticelli, W Sykstyńce</i> - A. Asnyk, <i>Limba, Ulewa, Morskie Oko, W Tatrach, Fresk pompejański, Szkic do współczesnego obrazu</i> <p>b) Wizja Syberii w malarstwie i literaturze – wobec przekazu dokumentalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> - teksty: J. Słowacki, <i>Anhelli</i>. - obrazy: Artur Grottger – <i>Pochód powstańców na Sybir, Dźwiganie krzyża, Skazaniec obkuwający bryłę skalną</i>; Aleksander Sochaczewski – <i>Pożegnanie Europy</i>; Jacek Malczewski – <i>Śmierć Ellenai, Śmierć wygnanki, Eloie unosząca na skrzydłach Eleni, Niedziela w kopalni, Powrót Sybiraka</i>;
<p>9. Poetyka piosenki literackiej: - Ewa Demarczyk – teksty poetyckie Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Juliana Tuwima, Marii Pawlikowskiej Jasnorskiej (<i>Tomaszów, Karuzela z madonnami, Grande walse brillante, Wiersze wojenne, Pocałunki</i>)</p>

- Alicja Majewska i Krystyna Janda – teksty Wojciecha Młynarskiego i Jonasza Kofty (<i>Podróż każda miłość jest, Smutne do widzenia, W miłości słowa nic nie znaczą, Jesienne liście, Jak to było</i>)
10. Czym się różni prawdziwa sztuka od kiczu? O wartościowaniu tekstów poetyckich na przykładzie piosenki disco polo: zespoły Boys, Akcent (przykłady), Marlena Drozdowska <i>Mydło Fa</i> .
11. Film literacki jako synteza sztuk – problemy adaptacji dzieła literackiego na przykładzie ekranizacji <i>Potopu</i> i <i>Pana Wołodyjowskiego</i> H. Sienkiewicza i <i>Hrabiny Cosel</i> J. I. Kraszewskiego.

Wariant III (prof. dr hab. Marek Stanisław)

1-2. Wprowadzenie – jak analizować obrazy? Obrazy: Leonardo da Vinci, <i>Mona Lisa</i> ; Diego Velázquez, <i>Panny dworskie</i> ; Jan Vermeer van Delft, <i>Widok Delft</i> .
3-4. Ekfrazy, czyli o metodach literackich opisów obrazów malarskich. Obrazy: twórczość Petera Paula Rubensa, <i>Ołtarz mariacki</i> Wita Stwosza, <i>Mona Lisa</i> Leonarda da Vinci, <i>Upadek Ikar</i> Petera Brueghla. Lektura obowiązkowa: Teksty: Z. Herbert, <i>Mona Lisa</i> ; J. Przyboś, <i>Notre-Dame</i> ; W. Szymborska <i>Kobiety Rubensa</i> ; A. Zagajewski, <i>Dziewczynka Vermeera</i> ; <i>Bezdomny Nowy Jork</i> ; <i>Widok Delft</i> ; Cz. Miłosz, <i>Constable</i> ; T. Różewicz, <i>Prawa i obowiązki</i> ; E. Bryll, <i>Wciąż o Ikarach głoszą</i> . Lektury dodatkowe: Adam Dziadek, <i>Obrazy i wiersze. Z zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej</i> , Katowice 2004.
5-6. Klasyfikacja sztuk pięknych. Łagodne i ostre wartości estetyczne (analiza wybranych dzieł malarskich i literackich od średniowiecza do współczesności). Łagodne i ostre wartości estetyczne (analiza dzieł malarskich i literackich od średniowiecza do klasycyzmu). Lektura obowiązkowa: Maria Gołaszewska, <i>Klasyfikacja sztuk</i> , [w:] tejże, <i>Zarys estetyki</i> , Warszawa 1986 [zwłaszcza podrozdz. <i>Typologia sztuk</i> , s. 245-246] [lub inne wydanie]. Maria Gołaszewska, <i>Wartość estetyczna</i> , [w:] tejże, <i>Zarys estetyki</i> , Warszawa 1986 [zwłaszcza podrozdziały: <i>Definicja wartości estetycznej</i> oraz <i>Kategorie wartości estetycznych</i> , s. 343-372] [lub inne wydanie]. Wallis Mieczysław, <i>Wartości estetyczne łagodne i ostre</i> , [w:] tegoż, <i>Przeżycie i wartość. Pisma z estetyki i nauki o sztuce 1931-1949</i> , Kraków 1968, s. 185-209. U. Eco, <i>Historia piękna</i> , Poznań 2005.
7-8. Podstawowe tematy i motywy literatury oraz innych sztuk – na przykładzie sztuki baroku. Obrazy: manierystyczne i barokowe obrazy o tematyce wanitatywnej oraz iluzjonistycznej. Lektura obowiązkowa: Teksty: W. Potocki, <i>Świat turma, Człowiek</i> , D. Naborowski, <i>Impressa, Krótkość żywota</i> , G. da Todi, <i>Dlaczego świat walczy o próżną sławę</i> , Z. Morsztyn, <i>Żywot – sen i cień</i> . Lektury: Cesare Ripa, <i>Ikonomia</i> [fragmenty].
9. Czego możemy się nauczyć od historyków sztuki? Lektura obowiązkowa: Dowolnie wybrane artykuły Erwina Panofsky'ego, Jana Białostockiego (np. <i>Ikonomia i ikonologia</i>), Marii Poprzęckiej lub Wojciecha Bałusa.
10-11. Alegoria i symbol w sztukach pięknych.

Obrazy: wybrane przedstawienia alegoryczne i symboliczne malarstwa barokowego, romantycznego, modernistycznego i współczesnego.

Lektura obowiązkowa:

Cesare Ripa, *Ikonologia* [dowolne wydanie]; hasła *Alegoria* i *Symbol* [w:] *Słownik terminów literackich*, pod red. J. Sławińskiego [dowolne wydanie].

12-13. Jak „czytać” malarstwo współczesne? Główne nurty w sztuce XX wieku: secesja, surrealizm, ekspresjonizm, dadaizm, kubizm, abstrakcjonizm, socrealizm, pop-art, postmodernizm.

Obrazy: A. Böcklin, G. Moreau, J. Młczewski, M. Duchamp, G. de Chirico, R. Magritte, S. Dali, Wassily Kandinsky, Pablo Picasso, Andy Warhol.

14-15. Jak słuchać muzyki? Elementy dzieła muzycznego. Polifonia i homofonia. Fugi muzyczne i literackie. Muzyka programowa i absolutna.

Utwory muzyczne: wybrane fugi doby baroku; *Król olch* F. Schuberta, *Węltawa* B. Smetany, *Requiem* i *Symfonia C-dur „Jowiszowa”* W. A. Mozarta.

Lektura obowiązkowa:

Teksty: *Kontrapunkt* S. Barańczaka, *Mata fuga* K. I. Gałczyńskiego, *Fuga* S. Grochowiaka, *Fuga* K. Wierzyńskiego.

3.4 Metody dydaktyczne

Ćwiczenia: elementy wykładu, analiza i interpretacja tekstów źródłowych (artykułów teoretycznych i utworów literackich), dyskusja, praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

Zaliczenie z oceną.

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_02	ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_03	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_04	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia
EK_05	obserwacja i ocena w trakcie zajęć	ćwiczenia

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ocena formatywna (bieżąca):

F1. Ocena stopnia komunikowania się na linii student/ka – prowadząca/y, aktywności, zrozumienia omawianej problematyki (każdorazowo podczas trwania zajęć).

F2. Ocena z samodzielnej pisemnej analizy utworu literackiego (pod koniec semestru).

Ocena podsumowująca:

P1. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	14
SUMA GODZIN	30
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-----
zasady i formy odbywania praktyk	-----

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Biała Alina, *Literatura i malarstwo*, Warszawa 2010.

Biała Alina, *Literatura i muzyka. Korespondencja sztuk*, Warszawa 2011.

Chrostek Mariusz, *Droga przez mękę czy atrakcyjna podróż? Obrazy wędrówki na Sybir w literaturze i we wspomnieniach dziewiętnastowiecznych zesańców*. „Wrocławskie Studia Wschodnie” 2007, nr 11, s. 9-32.

Chrostek Mariusz, *Romantyczny wizerunek zesańca i jego miejsce w literaturze dziewiętnastowiecznej* [W:] *Literatura i jej konteksty. Prace ofiarowane profesorowi Czesławowi Kłakowi*. Pod red. J. Rusin i K. Maciąga, Rzeszów 2005, s. 184-207.

Dziadek Adam, *Obrazy i wiersze. Z zagadnień interferencji sztuk w polskiej poezji współczesnej*, Katowice 2004.

Eco Umberto, *Historia piękna*, przeł. Agnieszka Kuciak, Poznań 2005.

Eco Umberto, *Historia brzydoty*, Poznań 2007.

Głowiński Michał, *Literackość muzyki – muzyczność literatury* [w:] *ibidem*, s. 65- 82.

Gołaszewska Maria, *Zarys estetyki* (dowolne wydanie).

Hejmej Andrzej, *Muzyczność dzieła literackiego*, Wrocław 2000.

Kowalczykowska Alina, *O wzajemnym oświeclaniu się sztuk w romantyzmie*, [w:] *Pogranicza i korespondencje sztuk*. Studia pod redakcją Teresy Cieślukowskiej i Janusza Sławińskiego,

Wrocław 1980, s. 177-190.

Literatura a malarstwo – malarstwo a literatura. Panorama myśli polskiej XX wieku, pod redakcją Grażyny Królikiewicz, Olgi Płaszczewskiej, Iwony Puchalskiej, Magdaleny Siwiec, Kraków 2009.

Łapiński Zdzisław, „*Ja piszę, ty malujesz*” [w:] *Pogranicza i korespondencje sztuk*. Studia pod redakcją T. Cieślakowskiej i J. Sławińskiego, Wrocław 1980, s. 205-212.

Muzyka w literaturze. Antologia polskich studiów powojennych, redakcja Andrzej Hejmej, Kraków 2002.

Maciąg, Kazimierz, *Dwie legendy genialnego artysty w poematach o Wicie Stwoszu: Wincentego Pola i Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego* [w:] *Świat Wincentego Pola. Retoryczna tradycja czy romantyczna swoboda*, red. T. Piersiak, A. Timofiejew, Lublin 2012.

Opalski Józef, *O sposobach istnienia utworu muzycznego w dziele literackim* [w:] *ogranicza i korespondencje sztuk*. Studia pod redakcją T. Cieślakowskiej i J. Sławińskiego, Wrocław 1980, s. 49-64.

Praz Mario, *Mnemosyne. Rzecz o powinowactwie literatury i sztuk plastycznych*, przełożył Wojciech Jekiel, Warszawa 1981.

Rynck Patrick de, *Jak czytać malarstwo? Rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł dawnych mistrzów*, przeł. Piotr Nowakowski, Kraków 2005.

Thompson Jon, *Jak czytać malarstwo współczesne. Rozwiązywanie zagadek, rozumienie i smakowanie dzieł mistrzów od Courbeta do Warhola*, przeł. Joanna Holzman, Kraków 2006.

Wysłouch Seweryna, *Literatura a sztuki wizualne*, Warszawa 1994.

Wysłouch Seweryna, *O malarskości literatury*, [w:] tejże, *Literatura i semiotyka*, Warszawa 2001, s. 75-94.

Literatura uzupełniająca:

Alegoria, pod red. Janiny Abramowskiej, Gdańsk 2003.

Bachelard Gaston, *Wyobraźnia poetycka. Wybór pism*, Warszawa 1975.

Bałus Wojciech, *Mundus melancholicus. Melancholiczny świat w zwierciadle sztuki*, Kraków 1996.

Baranowska Małgorzata, *Surrealna wyobraźnia i poezja*, Warszawa 1984.

Białostocki Jan, *Płec śmierci*, Gdańsk 1999.

Białostocki Jan, *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery*, Warszawa 2004 (lub wyd. wcześniejsze).

Borkowska-Rychlewska Alina, *Poema muzyczne. Studia o operze w Polsce w okresie romantyzmu*, Kraków 2006.

Bujnicki Tadeusz, Alicja Helman, „*Potop*” Henryka Sienkiewicza. *Powieść i film*. Warszawa 1977.

Chrostek Mariusz, *Kraszewski w adaptacjach filmowych*. „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Seria filologiczna: historia literatury” 1999, z. 34, s. 117-145.

Cieślak Robert, „*Oko poety*”. *Poezja Tadeusza Różewicza wobec sztuk wizualnych*, Gdańsk 1999.

Cieślak Robert, *Poezja wobec kryzysu władzy wzroku. Studia o słowie, obrazie i percepcji*, Szczecin 2006.

Cirlot Juan Eduardo, *Słownik symboli*, tłum. Ireneusz Kania, Kraków 2000.

Citko Katarzyna, *Wodnica, narcyz, studnia. Antropologiczna interpretacja wybranych symbolicznych przedstawień z filmu Andrzeja Wajdy „Brzezina”*, w: *Idee, słowa, obrazy*,

- Łódź 1992.
- Curtius Ernst Robert, *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*, tłumaczenie i opracowanie Andrzej Borowski, Kraków 1997.
- Czermińska Małgorzata, *Ekfrazy w poezji Wisławy Szymborskiej*, „Teksty Drugie” 2003, nr 2/3, s. 230-242.
- Czermińska Małgorzata, *Gotyki a pisarze. Topika opisu katedry*, Gdańsk 2005.
- Encyklopedia muzyki*, pod red. Andrzeja Chodkowskiego, Warszawa 1995 [i wyd. nast.].
- Golianek Ryszard Daniel, *Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja*, Poznań 1998.
- Hocke Gustav René, *Świat jako labirynt. Maniera i mania w sztuce europejskiej w latach 1520-1650 i współcześnie*, przeł. Marek Szalsza, Gdańsk 2003.
- Hutnikiewicz Artur, *Od czystej formy do literatury faktu* (wyd. dowolne).
- Ikonografia romantyczna*. Materiały Sympozjum Komitetu Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk, Nieborów, 26 - 28 czerwca 1975 r., pod redakcją Marii Poprzęckiej, Warszawa 1977.
- Janicka Krystyna, *Światopogląd surrealizmu*, Warszawa 1985 (lub wyd. wcześniejsze).
- Juszczak Wiesław, *Lekcja pejzażu według „Króla-Ducha”* [w:] *Ikonografia romantyczna*. Pod red. M. Poprzęckiej, Warszawa 1977, s. 299-322.
- Koblewska Janina, *Adaptacje filmowe „Pana Wołodyjowskiego” Henryka Sienkiewicza*, Warszawa 1974.
- Kopaliński Władysław, *Słownik symboli* (wydanie dowolne).
- Kowalczykowska Alina, *Świadectwo autoportretu*, Warszawa 2008.
- Królikiewicz Grażyna, *Terytorium ruin. Ruina jako obraz i temat romantyczny*, Kraków 1993.
- Kudelska Dorota, *Juliusz Słowacki i sztuki plastyczne*, Lublin 1997.
- Łukasiewicz, Jacek, *Grochowiak i obrazy*, Wrocław 2002.
- Maciąg Kazimierz, *„Naczelnym u nas jest artystą”. O legendzie Fryderyka Chopina w literaturze polskiej*, Rzeszów 2010.
- Mazurkiewicz Roman, *Deesis. Idea wstawiennictwa Bogarodzicy i św. Jana Chrzciciela w kulturze średniowiecznej*, Kraków 2002.
- Melbechowska-Luty Aleksandra, *Sztukmistrz. Twórczość artystyczna i myśl o sztuce Cypriana Norwida*, Warszawa 2001.
- Miczka Tadeusz, *Inspiracje plastyczne w twórczości filmowej i telewizyjnej Andrzeja Wajdy*, Katowice 1987.
- Miczka Tadeusz, *Wielka improwizacja filmowa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza – „Lawa” Tadeusza Konwickiego*, Kielce 1992.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Tropy przymierzy. O literaturze dziewiętnastowiecznej i miejscach jej zbliżeń z malarstwem*, Toruń 2005.
- Neumann Alfred Robert, Erdmann David Vorse, *Literature and the Other Arts*, Norwood Ed. 1974.
- Panofsky Erwin, *Studia z historii sztuki*, wybrał, opracował i postawieniem opatrzył Jan Białostocki, Warszawa 1971.
- Pater Walter, *Renesans. Rozważania o sztuce i poezji*, Warszawa 1998.
- Pelc Janusz, *Słowo i obraz na pograniczu literatury i sztuk plastycznych*, Kraków 2002.
- Podraza-Kwiatkowska Maria, *Symbolizm i symbolika w poezji Młodej Polski*, Kraków 1994.
- Pilch Anna, *Formy wyobraźni. Poeci współcześni przed obrazami wielkich mistrzów*, Kraków 2010.
- Piwocki Ksawery, *Dzieje sztuki w zarysie*. Tom 2: *Od wieków średnich do końca XVIII wieku*, Warszawa 1977.
- Pniewski Dariusz, *Między obrazem i słowem. Studia o poglądach estetycznych i twórczości*

- literackiej Norwida*, Lublin 2005.
- Poprzęcka Maria, *Galeria. Sztuka patrzenia*, Warszawa 2004.
- Poprzęcka Maria, *Pochwała malarstwa. Studia z historii i teorii sztuki*, Gdańsk 2000.
- Porębski Mieczysław, *Dzieje sztuki w zarysie*. Tom 3: Wiek XIX i XX, Warszawa 1988.
- Powinowactwa sztuk w kulturze oświecenia i romantyzmu*, redakcja Agata Seweryn i Monika Kulesza-Gierat, Lublin 2012.
- Przyboś Julian: *Notre Dame, Widzenie katedry w Chartres, Światło w katedrze, Katedra w Lozannie, Przed Notre Dame po latach, Notre-Dame III, Widok z wieży Notre-Dame* [w:] idem, *Utwory poetyckie. Zbiór*, Warszawa 1975.
- Purc-Stępiak Beata, *Kula jako symbol vanitas. Z kręgu badań nad malarstwem XVII wieku*, Gdańsk 2004.
- Ripa Cezare, *Ikonologia*, przełożył Ireneusz Kania, Kraków 1998.
- Rzepińska Maria, *Historia koloru w dziejach malarstwa europejskiego*, Kraków, t. 1-2. *Słowo i obraz*. Materiały Sympozjum Komitetu Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk, Nieborów, 29 września - 1 października 1977 r., pod redakcją Agnieszki Morawińskiej, Warszawa 1982.
- Sendyka Roma, *Nowoczesny esej. Studium historycznej świadomości gatunku*, Kraków 2006.
- Soulages François, *Estetyka fotografii. Strata i zysk*, przeł. Beata Mytych-Forajter, Wacław Forajter, Kraków 2007.
- Stiegler Bernd, *Obrazy fotografii. Album metafor fotograficznych*, przeł. Joanna Czudec, Kraków 2009.
- Stanisz Marek, *Korespondencje sztuk w teorii i praktyce*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Dydaktyka 2”, zeszyt 10, pod red. Zygmunta Sibigi, Rzeszów 2003, s. 9-22.
- Starzyński Juliusz, *O romantycznej syntezie sztuk. Delacroix, Chopin, Baudelaire*, Warszawa 1965.
- Śniecikowska Beata, *Słowo – obraz – dźwięk. Literatura i sztuki wizualne w koncepcjach polskiej awangardy 1918-1939*, Kraków 2005.
- Tatarkiewicz Władysław, *Historia estetyki*, t. I-III (dowolne wydanie).
- Tazbir Janusz, „Kazanie Skargi” Jana Matejki, [w:] tegoż, *Prace wybrane*, t. 5, Kraków 2002.
- Tomaszewski Mieczysław, *Muzyka i literatura*, [w:] *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod red. J. Bachorza i A. Kowalczykowej, Wrocław 1991, s. 579-588.
- Tomaszewski Mieczysław, *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje*, Kraków 2003.
- Ut pictura poesis*, pod red. Marka Skwary i Seweryny Wystouch, Gdańsk 2006.
- Wallis Mieczysław, *Wybór pism estetycznych*, wprowadzenie, wybór i oprac. Teresa Pękała, Kraków 2004.
- Walzel Oskar, *O wzajemnym oświeclaniu się sztuk*, przełożyła Elżbieta Feliksiak, „Przegląd Humanistyczny” 1966, nr 4, s. 83-100.
- Włodarski Maciej, *Obraz i słowo. O powiązaniach w sztuce i literaturze XV-XVI wieku na przykładzie „ars moriendi”*, Kraków 1991.
- Woźniakowski Jacek, *Góry niewzruszone. O różnych wyobrażeniach przyrody w dziejach nowożytnej kultury europejskiej*, Kraków 1995 (lub inne wydanie).
- Wölfflin Heinrich, *Podstawowe pojęcia historii sztuki. Problem rozwoju stylu w sztuce nowożytnej* przeł. Danuta Hanulanka, Gdańsk 2006.
- Wszystko o fotografii. Praktyka, estetyka, nowoczesne zastosowanie*, Warszawa 1984.
- Wyka Kazimierz, *Thanatos i Polska, czyli o Jacku Malczewskim, 1971 Aleksander Sochaczewski – malarz syberyjskiej katorgi (życie, twórczość i dzieje kolekcji)*. Opracowały:

Helena Boczek, Beata Meller, Warszawa 1993.
Wyobraźnia średniowieczna, pod red. Teresy Michałowskiej, Warszawa 1996.
Wysłouch Seweryna, *Paradoksy reifikacji w literaturze i sztuce*, [w:] tejże, *Literatura i semiotyka*, Warszawa 2001, s. 142-160.
Zakrzewski Bogdan, *Bluszcz Tyrteusza i wawrzyn Leonidasasa. O „Warszawiance” Delavigne’a, Sienkiewicza, Kurpińskiego*, Wrocław 1987.
Zieliński Jan, *Prolegomena do wirtualnego muzeum romantycznego poety*, „Pamiętnik Literacki” 2001, z. 2, s. 79-107.
Zmysł wzroku, zmysł sztuki. Prywatna historia sztuki Zbigniewa Herberta. Materiały z Warsztatów Herbertowskich w Oborach (jesień 2005), pod red. Józefa Marii Ruszara, cz. I-II, Lublin 2006.
Z pogranicza literatury i sztuk, pod red. Zofii Mocarskiej-Tycowej, Toruń 1996.
Ponadto: Podręczniki do historii sztuki i historii muzyki, albumy prezentujące twórczość poszczególnych malarzy oraz poszczególne epoki w dziejach malarstwa, monografie wybranych kompozytorów lub kierunków w historii muzyki itp.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej